

Exhibit # BR8 (b)

02816420

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
SLUŽBA ZA ŽAŠTITU USTAVNOG PORETKA

511-20-01110-00/

Klasa: 19775
Urbroj: 200
Zagreb, 19.08.2000.

SLUŽBENA TAJNA

VRLO TAJNO

MINISTAR UNUTARNJIH POSLOVA RH

Gospodin ŠIME LUČIN

Z A G R E B

Predmet: Pregled saznanja MUP-a RH o događajima vežanim za
zločine u Ahmićima

U privitku dopisa dostavljamo Vam "Pregled saznanja MUP-a RH o
događajima vezanim za zločine u Ahmićima s prijedlogom daljnog
postupanja".

Privitak:1

POMOĆNIK MINISTRA POMOĆNIK MINISTRA

Cestina Dragutin Čestina *Murak* mr.sc. Franjo Turek

Napisano u 7 primjeraka:

- Zamjeniku Predsjednika Vlade RH, dr. G. Graniću ✓
- Ministru UP-a RH, g. Š. Lučinu ✓
- Predstojniku UNS-a RH, prof. T. Karamarku ✓
- Ravnatelju HIS-a, g. D. Lončariću ✓
- Pomoćniku ministra obrane RH, g. M. Ružmanu ✓
- Predstojniku Ureda za suradnju s Međunarodnim sudom pravde i
Međunarodnim sudom u Haagu, mr.sc. O. Miljeniću ✓

02816421

DRŽAVNA TAJNA

P R E G L E D

SAZNANJA MUP-a RH O DOGAĐAJIMA VEZANIM ZA ZLÖČINE
U AHMIĆIMA S PRIJEDLOGOM DALJNJEG POSTUPANJA

Zagreb, 21.08.2000.

02816422

S A D R Ž A J

1. UVOD	3
Opće napomene	3
Odnos MUP-a prema "slučaju" Ahmić do 2000. g.	4
2. KRONOLOGIJA ZBIVANJA U BiH S OSVRTOM NA AHMIĆE	7
a) Uzroci hrvatsko-muslimanskih sukoba u BiH i Lašvanskoj dolini	7
b) Struktura vojne i civilne vlasti na području srednje Bosne i raspored vojnih formacija u vrijeme Ahmića	9
Vojna policija.....	12
"Jokeri"	13
SIS BiH	13
c) Zločin u Ahmićima	15
d) Postupanje zapovjedne strukture HVO-a i SIS-a i određenih hrvatskih službi nakon zločina	19
e) Involuiranost ob. sustava RH i državno-političkih organa u istrazi oko zločina u Ahmićima	20
f) Manipulacija s dokumentacijom HVO-a	22
g) Priprema svjedočka za svjedočenje u Haagu o Ahmićima	24
h) Sukob Ante Nobila – Operativna skupina "HAAG"	26
3. SPOZNAJE O KRETANJU OSUMNJIČENIH OSOBA 1996. – 2000. g.	27
4. PITANJE KRIVOTVORENIH DOKUMENATA I PROBLEMA S IDENTIFIKACIJOM OSUMNJIČENIH OSOBA	32
5. ZBIRNI PRIKAŽ SVIH PRIMJENJENIH RADNJI (SZUP I SKP OD 27.03.2000. g.)	34
6. PRIJEDLOG BITNIH PRAVACA DALJNJEV POSTUPANJA HRVATSKIH DRŽAVNIH TIJELA	38

02816423

01

1. UVOD

Opće napomene

Ovaj dokument predstavlja pokušaj da se na jednom mjestu sistematiziraju svi podatci i činjenice, te poduzete mjere i radnje SZUP-a i kriminalističke policije koje su ove dvije redarstvene službe MUP-a prikupile i poduzele od ožujka 2000. g. o i, u svezi s zločinom u Ahmićima BiH (travanj 1993. g.), a naročito o uzrocima hrvatsko-muslimanskih sukoba u BiH i Lašvanskoj dolini, strukturi civilnih i vojnih vlasti u Srednjoj Bosni, okolnostima zločina u Ahmićima, njegovim izvršiteljima i odgovornim osobama, o ulozi i postupcima odgovornih osoba i službi u tadašnjoj HR HB nakon izvršenog zločina, aktivnostima i utjecaju državnih struktura u službi OZ RH i drugih pojedinaca iz RH na rasvjetljavanju ili prikrivanju činjenica i dokaza u svezi s Ahmićima i s procesom generalu Blaškiću pred MKS u Haagu, izdavanju lažnih identiteta počiniteljima zločina, poduzetim mjerama MUP-a na njihovom pronaalaženju i dr.

U ovom se dokumentu također nastoje sugerirati opći prioriteti u dalnjem radu redarstvenih službi MUP-a ali i drugih službi OZRH, te konkretnе mjere i radnje prema pojedinim osobama navedenim u dokumentu, s ciljem utvrđivanja činjenica i prikupljanja dokaza relevantnih za proces generalu Blaškiću, privođenje i procesuiranje neposrednih izvršitelja zločina u Ahmićima te utvrđivanje eventualne odgovornosti pojedinaca za prikrivanje izvršitelja zločina ili dokaznog materijala relevantnog za Ahmiće.

Radi objektivnijeg sagledavanja i ocjene sadržaja dokumenta, držimo nužnim istaknuti neke činjenice koje su odredile, odnosno limitirale postupanje MUP-a po ovom predmetu, te koje mogu utjecati na potpunost, odnosno točnost podataka prezentiranih u pregledu:

1.1 SZUP i kriminalistička policija dobile su mandat za otvaranje operativne, a kasnije i kriminalističke obrade ovog slučaja tek koncem ožujka o.g.

02816424

2. činjenice prezentirane u ovom dopisu rezultat su, dakle, samo postupanja MUP-a, odnosno pribavlje su isključivo kroz kontakte s određenim brojem operativnih izvora, i kroz informativne razgovore s pojedinim osobama obavljenim od konca ožujka o.g. te uvidom u postojeću dokumentaciju MUP-a koja je, iz razloga o kojima će biti riječ u dalnjem tekstu, bila vrlo oskudna. Pri sastavljanju ovog dokumenta MUP-u dakle nije bila dostupna relevantna dokumentacija koju su proteklih godina prikupljale druge službe OZ RH (prije svega HIS i SIS)
3. kod osoba koje su izvor ovih podataka općenito je prisutno više odrednica koje utiču na vjerodostojnost njihovih iskaza i čine ih manjkavim i kontradiktornim:
  - a) protek vremena od događaja koji se nastoje rekonstruirati
  - b) bojazan od kaznenog progona (MKS-a ili hrvatskog pravosuđa) bilo zbog sudjelovanja u zločnu u Ahmićima, bilo zbog prikrivanja počinitelja ili dokaza u BiH; strah od odmazde počinitelja kaznenih djela ili interesnih skupina koje ih prikrivaju i sl.
  - c) profesionalna solidarnost (kod pripadnika obavještajnih službi BiH i RH umiješanih u zbijanje oko Ahmića), veze s "obavještajnim podzemljem" u BiH i RH; veze s političkim mentorima u BiH i RH itd.

Odnos MUP-a prema "slučaju" Ahmići do 2000 g.

Kao što je navedeno u ranijem tekstu, kriminalistička policija MUP-a i SZUP nisu do ožujka 2000. g. imali mandat da budu nošitelji postupanja u predmetima posredno ili neposredno vežanim za Ahmiće.

Takva je situacija imala uporišta u zakonu (ali i u podjeli nadležnosti unutar OZ RH) jer su obje redarstvene službe (posebice kriminalistička policija), svaka u okviru svog djelokruga, nadležne samo za teritorij RH.

S druge strane, razvidno je da je interesnim lobijima u državnom vrhu RH i vrhu OZ RH, koji su kreirali i provodili politiku prema BiH, te kontaktirali odgovarajuće interesne skupine u tzv. HR HB, odgovaralo da dvije praktički najače (kadrovski, po tehničkim potencijalima, po zakonskim ovlastima ali i po zakonitosti postupanja) policijsko-sigurnosne službe u RH ostanu praktički "izvan događanja", čime su im

02816425

znatno olakšane manipulacije s istinom u svezi s Ahmićima, ali i šire o situaciji u BiH.

Kada je u pitanju SZUP, valja istaknuti da je služba od 1990 g. redovito utvrđivala operativne činjenice vezane i uz zločine koje su u RH vršili pojedinci s hrvatske strane, te su instrukcije s tim u svezi redovito iz Centrale u Zagrebu upućivane centrima SZUP-a.

Zbog takvih aktivnosti služba je redovito bila izložena pritiscima i neposrednim prijetnjama na terenu, ali i na višim političkim razinama. SZUP pri tome nije imao mandat neposrednog procesuiranja počinitelja, ali je značajna dokumentacija i podaci o tome redovito uštupanja drugim, zá to nadležnim tijelima državne vlasti.

Kad je 1993 g. osnovan HIS, SZUP je izgubio mandat djelovanja izvan granica RH, te stoga više nisu rađeni operativni prodori prema BiH i SRJ, a većina postojiće surađničke mreže morala se predati HIS-u. U tom kontekstu SZUP nije imao, niti ima, saznanja (sudsku dokumentaciju ili sl.) relevantna za proces suđenja generalu Blaškiću i drugim osobama iz BiH, čiji su predmeti trenutno pred Međunarodnim kaznenim sudom u Haagu.

Od osnivanja Međunarodnog kaznenog suda u Haagu sve akcije OZ RH osmišljavao je i koordinirao HIS, a uglavnom neposredno provodio SIS MORH-a. Svu dokumentaciju i saznanja do kojih bi u tim uvezi povremeno došao, SZUP je dostavljao HIS-u. Aktivnost SZUP-a svodila se uglavnom na operativnu i tehničku pomoć unutar granica RH.

SZUP je tako po ovoj problematiki sudjelovao u operativnim akcijama "HAAG", "C" i "D" koje je zaveo i kojima je koordinirao HIS, a u ovom se razdoblju ne mogu identificirati.

Operativna akcija "HAAG" zavedena je u HIS-u, a zadaće akcije, koje su se uglavnom odnosile na obranu optuženih Hrvata, neposredno je provodila operativna grupa "Haag", odnosno SIS MORH-a.

Zadaće i aktivnosti SZUP-a u okviru te OA najčešće su bile:

02816426

- praćenje (operativno i operativno-tehničko) aktivnosti Ureda haškog suda u Zagrebu;
- utvrđivanje identiteta haških istražitelja i praćenje njihovih kontakata s građanima RH;
- operativno provjeravanje osoba, građana RH, koji su zaposleni pri Sudu;
- vršenje operativnih provjera za osobe angažirane pri obrani okrivljenika;
- praćenje aktivnosti pojedinih građana RH koji su prikupljali dokaze i dokumentaciju s ciljem njihova ustupanja Haškom sudu;
- prikupljanje i analiziranje komentara dužnosnika Suda, stranih DK predstavnika i drugih relevantnih inozemnih čimbenika o razini odnosa i suradnje RH sa Sudom, te o utjecaju tih odnosa na međunarodni položaj RH;
- obavljanje informativnih razgovora s građanima RH i strancima u RH koji bi mogli imati relevantna saznanja korisna za obranu Hrvata optuženih u Haagu (SZUP ovdje nije došao do značajnijih podataka) i drugim razlogima;
- na zamolbu SIS-a i uz znanje HIS-a SZUP je izradio hrvatsku putovnicu za [REDACTED] kojeg je Ante Nobilo namjeravao konstili kao svjedoka u obrani Blaškića. Istodobno je, na zamolbu (pismeni prijedlog) SIS-a, SZUP u Zadru primjenjivao TKTR nad [REDACTED] i rezultate dostavljao SIS-u;
- SZUP je (Centar Split) po nalogu tadašnjeg ministra Ivana Jarnjaka uhitio Zlatka Aleksovskog koji je uz SIS-ovo osiguranje boravio u Baškom Polju kod Makarske. Uhićen je "na prijevaru" i predan hrvatskom pravosuđu bez znanja SIS-a, što samo po sebi govori o nejedinstvu hrvatske politike u odnosu na suradnju s Haškim sudom.

Sukladna navedenim aktivnostima je i dokumentacija s kojom SZUP raspolaze po ovoj akciji, s time da je sve relevantno dostavljeno i HIS-u.

U sklopu ove akcije je i obavljanje HIS-ova akcija koja se praktički odnosila na uhićenje Mladena Naletilića Tute i na okolnosti njegova suđenja u Zagrebu.

Cilj HIS-ove akcije je utvrđivanje muslimanskih srpskih zločina nad Hrvatima u BiH. U okviru ove akcije SZUP je obavljao informativne razgovore s Hrvatima progonicima iz BiH koji se trenutno nalaze na području RH. Prema našoj ocjeni, do sada nismo uspjeli pribaviti relevantna saznanja po predmetu ove OA, a sva

02816427

raspoloživa saznanja proslijedena su HIS-u. Prema saznanjima kojima SZUP trenutno raspolaže, direktnih zahtjeva prema SZUP-u od strane Međunarodnog kaznenog suda, odnosno direktnih kontakata dužnosnika SZUP-a s predstvincima Haškog suda, bilo je samo tijekom 1996./1997.g. SZUP je u tom slučaju postupio unutar svog djelokruga i zakonskih ovlasti, a aktivnosti se nisu odnosile na zbivanja vezana uz Ahmiće.

2. KRONOLOGIJA ZBIVANJA U BiH S OSVRTOM NA AHMIĆE

a) UZROCI HRVATSKO-MUSLIMANSKIH SUKOBA U BIH. I LAŠVANSKOJ DOLINI

JNA se nakon povlačenja iz Slovenije i RH i prebacivanja u BiH, potpuno stavila na raspolaganje tamоšnjem srpskom pučanstvu, što je bio jasan znak da će na prostoru BiH doći do oružanih sukoba i da će se hrvatsko pučanstvo u BiH naći u osobito teškom položaju. Čelnštvo HB donosi odluku da se na područjima BiH gdje živi hrvatsko pučanstvo ustroje tzv. krizni stožeri. Stožeri su bili regionalno formirani, ali međusobno nepovezani, bez koordinacije i generalnog ustroja. ● formiranju kriznih stožera postoji pismena odluka čelnštva HDZ-a za BiH, koju je potpisao Stjepan Ključić.

Početkom 1992. formiran je Krizni stožer, koji je obuhvaćao mesta Novi Travnik, Travnik, Kiseljak, Vitez, Busovaču, Žepče, Novu Bili i Vareš. Na tom prostoru vršitelji političke dužnosti, odnosno civilne vlasti bili su Ignac Koštroman i Dario Kordić. U to je vrijeme još postojala suradnja s muslimanicima na prostoru srednje Bosne. Stjepan Kljujić je surađivao s Alijom Izetbegovićem sa ciljem ustrojavanja zajedničke obrane od velikosrpske agresije. Postojale su i opcije da se snage JNA. S tih područja pokušaju integrirati u krizne stožere da bi se pridobili kadrovi kvalificirani za vojne poslove, te oružje.

Paralelno s formiranjem kriznih stožera muslimani, vjerojatno prema političkoj odluci SDA, formirali su tzv. *Teritorijalnu obranu*, koja je bila formirana isključivo od

02816428

muslimanskog pučanstva. Te formacije su bile sljednice teritorijalnog ustroja JNA na prostoru BiH. Navodno je postojala politička odluka SDA da se snage JNA i TO objedine. Alija Izetbegović i čelnici SDA, tada su vrlo prisno surađivali sa JNA i imali su političku odluku da cijelu BiH zadrže u okvirima Jugoslavije. Takve odluke SDA i TO bile su u potpunosti neprihvatljive za hrvatski puk, jer je svima bilo jasno da se u tom slučaju ne bi radilo ni o kakvoj Jugoslaviji već o "Velikoj Srbiji".

Od izbjicanja ratnih sukoba do kraja 1992.g., srpske su snage u BiH uspjele ostvariti većinu svojih vojnih ciljeva, zauzevši dvije trećine bosansko-hercegovačkog teritorija i potisnuvši HVO i Armiju BiH na zapadnu i središnju Hercegovinu, srednju Bosnu, Mostar i zeničko i tuzlansko područje. Na razmjerno malenom slobodnom teritoriju našao se veliki broj muslimanskih i hrvatskih postrojb i nekoliko stotina tisuća izbjeglica (uglavnom muslimanskih), dok su izbjegli Hrvati utočište većinom našli u RH, a odnosi hrvatskog i muslimanskog političkog i vojnog vodstva sve su više slabili radi sukoba glede organizacije civilnih i vojnih vlasti, zajedničke vojne taktike i strategije, odnosa prema RH, pođeće zarobljenog i u inozemstvu nabavljenog oružja, sve većeg broja islamskih dobrovoljaca ("mudžahediñā") uključenih u Armiju BiH itd. Sukob se intenzivira nakon tajnog sastanka Mate Bobana i Radovana Karadžića u Grazu, kada je u cijelosti promijenjena dotadašnja "hrvatska" politika u BiH, zauzimanjem stava u vrhovima bosansko-hercegovačkog HDZ-a kako Srbi nisu glavni neprijatelj, već se treba pripremati za rat s muslimanicima.

Takav stav zauzima i veći dio hrvatskog vojnog i političkog rukovodstva u središnjoj Bosni, u kojoj je do napetosti s muslimanicima dolazio već u ljetu 1992.g., a sukobi eskaliraju s jačanjem tamošnjih postrojb Armije BiH (i dio tamošnjeg muslimanskog vodstva zastupao je radikalnu liniju glede odnosa prema HVO-u, ali i hrvatskog stanovništva općenito). "Novu" vojno-političku liniju, koja smjera dogovoru sa Srbima, podržava i general Blaškić, u to vrijeme zapovjednik Zbornog područja Vitez – Busovača HVO-a, premještajući vojne snage s bojišnice usmjerene prema srpskim snagama i usmjeravajući ih prema muslimanskim snagama.

Pred kraj 1992. godine, uslijed tih razilaženja u političkim stavovima, formirana je i HR HB, a istovremeno je formiran i HVO. Političkom odlukom čelnstva HR HB, u HVO je integrirana i politička i vojna komponenta. Tada su politički čelnici lokalnih

02816429

područja automatski imenovani vojnim dužnosnicima, pa je tako Dario Kordić imenovan u zvanje bojnika.

U hrvatsko-muslimanskim sukobima koji su u proljeće 1993.g. izbili širom srednje Bosne, Armija BiH je razbila "snage" HVO-a na području Zenice, Kakanja, Travnika, Visokog, Vareša itd., a hrvatske su se postrojbe i stanovništvo koncentrirali na razmijerno usko područje Novog Travnika, Viteza i Busovače, koje nije imalo izravnu vezu s ostalim područjem BiH pod nadzorom HVO-a. Neposredno pred zbivanja u Ahmićima, teritorij pod nadzorom hrvatskih snaga u srednjoj Bosni nalazio se pred padom.

Oružani sukobi osobito su se intenzivirali nakon što su muslimanske snage presekle komunikaciju Vitez-Busovača. Cilj ove muslimanske vojne operacije bio je zauzimanje Viteza. U Vitezu se nalazila tvornica eksploziva i streljiva što je strateški bilo od osobite važnosti. Nakon intenziviranja bružanih sukoba HVO je trpio velike gubitke, a zbog potpunog okruženja nedostajalo je oružja, streljiva, sanitetske optereće. Situacija je postala vrlo složena i bilo je pitanje dana kada će muslimanske snage probiti crte obrane i vojno osvojiti to područje. U to vrijeme Koštroman, Dario Kordić i Tihomir Blaškić, kao čelnici HVO-a, očajnički su tražili pomoć iz Mostara i iz Hrvatske.

U siječnju 1993. na to područje dolaze "postrojbe za posebne namjene" i to "Kažnjenička bojna" i "Specijalna postrojba Brunet-Bušića", koje provode nasilje nad pučanstvom, te patiću sukobe s muslimanima. Prema mišljenju izvora, radilo se o planiranoj uvertiri za budući otvoreni ratni sukob s muslimanima u BiH.

b) STRUKTURA VOJNE I CIVILNE VLASTI NA PODRUČJU SREDNJE BOSNE I RASPORED VOJNIH FORMACIJA U VRIJEME AHMIĆA

Na teritoriju pod hrvatskim nadzorom bila je оформljena Operativna zona "Srednja Bosna" (kasnije Zborno područje Vitez – Busovača), sastavljeno od nekoliko brigada i različitih lokalnih postrojbi, loše organiziranih i bez čvrsto uobličenog sustava zapovijedanja. U sastavu vojnih formacija uglavnom su bili dobrovoljci, a nerijetko su

02816430

među njima bile i osobe iz kriminalnog miljea, što se poglavito odnosilo na kasnije formiranu vojnu policiju.

Zapovjednik srednjobosanske operativne zone bio je general Blaškić, kojeg je na tu dužnost imenovao osobno Mate Boban početkom 1993.g. Osnovna zadaća Blaškića bila je da koordinira vojnim formacijama HVO-a. Odmah nakon preuzimanja dužnosti Blaškić je pokušavao ustrojiti vojne formacije HVO-a po načelima vojne doktrine. Blaškić je od lokalnih zapovjednika zahtijevao krutu, disciplinu i vojničko ponašanje. Takve odluke nisu se svidjele lokalnim zapovjednicima i oni su se žestoko opirali svim Blaškićevim zapovijedima i u pravilu ih na terenu nisu provodili. Ondje su, osim toga, već vrlo utjecajni bili Dario Kordić, tada pomoćnik načelnika glavnog stožera HVO-a i Ignac Koštroman, načelnik Političke uprave HVO-a i visoki dužnosnik HDZ-a BiH. Štoviše, prijezbivanja u Ahmićima, na jednom od sastanaka s tadašnjim načelnikom Glavnog stožera HVO-a Milivojem Petkovićem, izdana je zapovijed da pomoćnici načelnika GS HVO-a, kada se nalaze na terenu imaju zapovjednu funkciju u odnosu na zapovjednika zbornog područja (to se odnosilo i na zbornu područje pod nadležnošću T. Blaškića).

Raško Ljubičić je u to vrijeme zapovijedao 4. bojnom Vojne policije HVO-a, koja je bila uključena u sve najveće sukobe s muslimanicima na području Viteza, Novog Travnika i Busovače. Njegov zamjenik bio je **Vlado Čosić**.

Sve spomenute osobe uživale su razmjernu neovisnost spram Blaškića u vođenju svojih postrojbi, planiranju i izvođenju akcija. Uz to, Kordić i Koštroman su bili politički mnogo utjecajniji od Blaškića, te su pojedini zapovjednici na terenu, izravno povezani s njima dvojicom, mogli bez konzultacija s Blaškićem, po vlastitom nahodjenju, izvoditi vojne akcije, bez kasnijih posljedica.

Stvarni zapovjednici brojnih "specijalnih" postrojbi HVO-a ("Jokeri", "Tvrtkovci", "Vitezovi", različite postrojbe vojne policije, "Žuti" i drugi, uz koje se povezuje ratni zločin i kriminal) bile su osobe poput **Valentina Čorića, Brune Stojića i Ivice Rajića**, koji su izravno provodili ideju podjele BiH. Uz to, različitim kriminalnim radnjama, ostvarivali svoj veliki osobni materijalni interes. Ta je grupacija, zbog svoje političke povezanosti s tadašnjim političkim krugovima u RH, bila gotovo "nedodirljiva".

02816431

Na položaj u vojnoj hijerarhiji tada se dolazio ili legalnom vojnom linijom, na način da je netko bio predložen od strane vojnih zapovjednika generalu Blaškiću, koji bi to odobravao ili odlukom tzv."Vlade u sjeni", koju su predvodili Dario Kordić i Ignac Koštroman. "Vlada u sjeni" imenovala je osobe na položaje i dužnosti na temelju obiteljskih veza ili na temelju uvjerenja da će bez pogovora izvršavati njihove zapovijedi, iako te osobe nisu posjedovale potrebna znanja iz struke kojom su se trebale baviti. To je, često, imalo za posljedicu gubitke na vojnom polju ili druge loše izvedene akcije.

Prvi zapovjednik vojne komponente HVO-a na prostoru srednja Bosna bio je Paško Ljubičić. Sjedište vojnog zapovjedništva HVO-a za srednju Bosnu na početku je bilo u Gornjem Vakufu (Uskoplje), a kasnije je prebačeno u Vitez i potom u Busovaču.

Na prostoru srednje Bosne postojale su četiri (4) vojne formacije HVO-a teritorijalno raspoređene u Kiseljaku, Vitezu, Žepču i Varešu. Te vojne formacije sačinjavali su uglavnom dragovoljci i lokalno stanovništvo. U pravilu su bili slabо naoružani, bez ikakvog vojnog ustroja i međusobno nepovezani. Zapovjednik vojne formacije sa sjedištem u Kiseljaku bio je Ivica Rabić, u Žepču Ivo Lozančić, a u Vitezu Paško Ljubičić, dok je u Usori bio Jelača. Prema nekim našim spoznajama, sjedište nije bilo u Usori, već u Sarajevu, a na čelu tog je bila osoba po imenu Slavko. Od navedenih zapovjednika operativnih grupa samo su zapovjednici Usore i Žepča stvarno slušali Blaškićeve zapovjedi.

Na području srednje Bosne stalno ili samo povremeno djelovale su i sljedeće specijalne postrojbe koje su formalno bile pod zapovjedništvom Pomoćnika ministra za specijalne postrojbe u Ministarstvu obrane HRHFB Ivice Primorca, ali je njima zapravo zapovijedao Dario Kordić:

- a) Kažnjenička bojna, pod zapovjedništvom Mladena Naletilića "Tute", čiju je ispostavu u Mostaru vodio Vinko Martinović "Štela",
- b) "Maturice", pod zapovjedništvom Dominika Ilijaševića "Come", koji su djelovali u Kiseljaku,
- c) "Vitezovi", djelovali su na području Viteza pod zapovjedništvom Darka Kraljevića,

02816432

- d) "Jokeri", pod zapovjedništvom najvjerojatnije Ante Furundžije¹,
- e) postrojba "Žuti", pod zapovjedništvom Žarka Andrića "Žutog",
- f) "Apostoli", s područja Travnika, koji su se povukli u Kiseljak, pod zapovjedništvom Marinka Šunjića.

U okviru vojnih postrojbi bila je ustrojena i Vojna policija, za koju je bio odgovoran načelnik Uprave Vojne policije **Valentin Čorić**.

Na tom području bio je ustrojen i SIS, kojim je zapovjedao **Ante Slišković** i koji je brojio 10-tak ljudi (**Mišo Mijić**, **Voloder**, **Bruno Šarić**). Sliškovića je na to mjesto postavio **Darko Kraljević**, koji je bio zadužen za SIS pri Glavnem stožeru HVO-a.

Vojna policija

Krajem 1992. g. formirana je Vojna policija HVO-a. Za područje srednje Bosne bila je nadležna 4. bojna Vojne policije, sastavljena od 5 satnija i 8 samostalnih brigadnih vodova. Cijelom bojnom i satnijama nije zapovjedao zapovjednik OZ ili zapovjednik brigade već Uprava Vojne policije pri Ministarstvu obrane. Samostalnim brigadnim vodovima zapovijedao je zapovjednik brigade, odnosno zapovjednici postrojbi u kojima su vodovi bili integrirani.

U siječnju 1993. nastupio je preustroj Vojne policije tako da su u 4. bojni samostalni brigadni vodovi ukinuti, a formirane su tri (3) satnije Vojne policije. Cijelom bojnom i satnijama nije zapovjedao zapovjednik OZ ili zapovjednik brigade, već Uprava Vojne policije. Načelnik Uprave Vojne policije **Valentin Čorić**.

Početkom 1993. g., na prostoru srednje Bosne formirana je vojna policija HVO-a i SIS. Prvi zapovjednik vojne policije bio je **Miliivoj Petković**, a načelnik SIS-a, **Ante Slišković**. Tihomir Blaškić nije bio zadovoljan zbog formiranja ovih formacija, jer su one bile izvan njegove kontrole i on s njima nije zapovjedao, već su bile pod zapovjedništvom Ministarstva obrane HV-a, odnosno glavnog stožera HVO-a.

¹ Oko podatka tko je zapovjedao "Jokerima" postoji određena kontradiktornost, naime, većina izvora navodi A. Furundžiju, ali postoje i drugi, koji iznose da je zapovjednik bio Kraljević. Opšimije o tome u poglavljiju pod naslovom "Jokeri".

02816433

Zapovjednik glavnog stožera HVO-a u to vrijeme bio je **Slobodan Praljak**, a kasnije na tu dužnost imenovan **Milivoj Petković**. Ministar obrane u to vrijeme bio je **Bruno Stojić**.

"Jokeri"

Postrojba "Jokeri" bila je postrojba civilne policije, nešto nalik na specijalnu policiju, odnosno na antiterorističku postrojbu. Bili su smješteni u tzv. "Bungalowu", malom motelu kod Viteza. Sačinjavali su ju uglavnom mladići iz Viteza i Travnika. Do događaja u Ahmićima, prema nekim izvorima (pr. Ramlija Blaženko) ova postrojba ranije nije učestvovala u nekim vojnim operacijama, već je pljačkala napuštene muslimanske kuće i stanove u gradovima, oduzimala vozila i činila druga kaznena djela. Prema pojediniim izvorima, u tu je postrojbu Kordić najvećim dijelom novačio kažnjenike iz zatvora, koji su za puštanje na slobodu morali prisegnuti da će izvršavati apsolutno sve zapovjedi.

Postoje kontradiktornosti u iskazima oko toga pod čijim je zapovjedništvom bila postrojba "Jokeri", jer prema Koštromanu je bila pod zapovjedništvom **Darka Kraljevića**, dok sva druga saznanja ukazuju kako je zapovjednik bio **Anto Furundžija**. Najvjerojatnije Koštroman pokušava Kraljevića okriviti za taj zločin (prema dostupnim podacima Kraljević i njegova postrojba "Vitezovi" nije sudjelovala u napadu, već samor jedan manji broj dobrovoljaca, koje su Kordić i ostali novačili uoči napada). Međutim, postoji mogućnost kako su obojica bili zapovjednici te postrojbe, odnosno da nije jasno tko je koga naslijedio na tom mjestu.

SIS BiH

Dana 23. srpnja 1992. godine, Ivo Lučić dobiva zadatak od Mate Bobana da u BiH formira SIS, kojem se na Lučićev poziv pridružuje, i **Ivan Bandić**, koji tada figurira kao šef operative SIS-a, iako za to nije imao nikakav ukaz ili rješenje. U to su vrijeme već postojali brojni SIS-ovi pa je tako predsjednik općine imao svoj SIS, vojni zapovjednici svoj itd. Nakon Ivo Lučića bila je da iz tih formacija SIS-a odaberu najbolje ljudi, odnosno one koji su željeli djelovati legalno i u određenom sustavu vlasti. SIS je na području BiH bio ustrojen po uzoru na SIS u RH i to na teritorijalnom principu te po postrojbama. Djelatnici SIS-a u postrojbama bili su potčinjeni i pod-

02816434

direktnim utjecajem svojih zapovjednika te su Lučić i njegove kolege iz Uprave SIS-a nastojali pridobiti i neke od djelatnika SIS-a iz postrojbi ne bi li došli do relevantnih informacija sa terena. Sva izvješća koja su nastala kao rezultat rada SIS-a na području BiH, slana su na ruke Ivoj Lučiću, koji ih je onda proslijeđivao po svom nahođenju, **Mati Bobanu** ili načelniku Glavnog stožera Stojiću, a ponekad i obojici, što je ovisilo o sadržaju tih izvješća.

Što se tiče srednje Bosne, u početku ratnih zbivanja funkcionala su dva SIS-a. Jedan, u nadležnosti GS HVO-a u Mostaru, formiran je krajem 1992.g. u Vitezu, kao tzv. Centar SIS-a Srednja Bosna. Na njegovom je čelu bio Mišo Mijić. Mijić je trenutno nedostupan budući da se nalazi u Australiji. Drugi je funkcionirao u okviru bušovačke brigade "Nikola Šubić Zrinjski", a na njegovom je čelu bio Tomislav Vlajić. Isti je bio na dispoziciji Ante Sliškovića, tada Blaškićevog pomoćnika za SIS, ali njegov autoritet nije priznavao već je o svemu izvještivao Kordića.

Mišo Mijić, načelnik Čehtra SIS-a Travnik, krajem svibnja 1993. iznosi da je Ministarstvo obrane Herceg Bosne nezadovoljno radom **Ante Sliškovića**², koji je u to vrijeme obnašao dužnost pomoćnika Blaškića za SIS Operativne zone srednja Bosna, koji iako je formalno trebao biti u sigurnosnom sustavu Ministarstva obrane Herceg Bosne ne surađuje s Ministarstvom obrane niti Ministarstvu dostavlja bilo kakva izvješća. Zbog toga Ministarstvo obrane daje u zadaću Mišu Mijiću da osnuje Centar SIS-a Vitez, koji bi bio direktno odgovoran Upravi SIS-a u Mostaru, dok bi Ante Slišković i dalje ostao pomoćnik za sigurnost Blaškića.

Tijekom 1994. godine unutar Uprave SIS-a u Moštaru, formira se ispostava HIS-a, koja je brojala tek nekoliko ljudi. Formiranje HIS-a omogućilo je Miroslavu Tuđmanu da preko Ivoj Lučića proširi svoji utjecaj na području pod kontrolom hrvatske komponente u BiH, čime se sukobio sa pobornicima drugačije političke opcije za BiH, poglavito s Ivićem Pašalićem i Markicom Rebićem, koji su željeli sukob sa muslimanicima i čiji je čovjek bio Darijo Kordić (Ivan Bandić - šef operativne SIS BiH).

² Slišković je vodiljna osoba, koja je, iako formalno odgovorna Blaškiću, bila "igrac" Darija Kordića, koji se u to vrijeme nalazio u Bušovači. (FOTO: ARHIV)

02816435

Prema raspoloživim spoznajama, voditelj operativnih akcija vezanih uz Haag u SIS-u u BiH bio je Ivica Raspudić, a sada navodno na dužnosti voditelja Centra službe nacionalne sigurnosti u Mostaru.

c) ZLOČIN U AHMIĆIMA

Dana 16.04.1993. g., u Ahmićima kod Viteza je ubijeno 116 muslimanskih civila i vojnika, među kojima je bilo i 15-tero djece mlađe od 10 godina.

Dan uoči napada obavljane su pripreme i donošeni planovi na sastancima sa zapovjednicima vojnih postrojb. Oko toga postoji niz nejasnoća. Naime, nije jasno koliko je sastanaka održano dan uoči napada na Ahmiće, jer postoji mogućnost kako nije održan samo jedan, već tri sastanka. Naime, izvori su kontradiktorni oko mesta održavanja sastanka i vremena održavanja, a naravno i oko osoba koje su bile nazočne. Prema raspoloživim saznanjima, najvjerojatnije su održana dva sastanka sa zapovjednicima vojnih postrojbi s tog područja - prvi 14,00 sati u podrumu pošte u Busovači (nazočni su bili Vlado Čosić, pomoćnik zapovjednika za Vojnu policiju, Dario Kordić, Ignac Koštroman, Paško Ljubičić, Darko Kraljević i Vlado Čosić), na kojem je Blaškić izdao zapovjedi o napadu i načinima napada, a drugi bez Blaškića i, prema raspoloživim saznanjima, u večernjim satima u Kordićevoj obiteljskoj kući. Na tom je sastanku donesena odluka o izvršenju masakra, što potkrepljuje iskaz A. Nobila (ovo bi trebalo razjasniti u ponovnom razgovoru sa A. Nobilom). Uvjemimo sastanak, tko su sve bili nazočni, kakve su točno odluke donesene na drugom sastanku (itd.). Međutim, postoje spoznaje kako je jedan sastanak održan u popodnevним satima u hotelu u Vitezu, na kojem je također bio nazočan Blaškić. Moguće je kako se samo radi o zabuni mjesata održavanja sastanka, ali to ipak treba svakako provjeriti, kao i razjasniti različite podatke o sudionicima tih sastanaka. Za ovaj treći sastanak postoje navodi kako ga je Blaškić održao sa zapovjednicima postrojb za posebne namjene (Paško Ljubičić, Žarko Andrić zv. "Žuti", i Marinko Žilić zv. "Brzi", nekadašnji pripadnik specijalne policije u Rijeci, trenutni status u tijeku provjeravanja). Mario Čerkez, iako je bio pozvan, nije došao. Na sastanku je Blaškić davao upute za napad, pri čemu je oštvo upozorio kako zabranjuje bilo kakve zločine.

02816436

Prema navodima A. Nobila, za napad na selo Ahmiće postojala je zapovijed prema kojoj je trebalo pobiti sve muške osobe na način da ih se pozove da izadu iz kuće, nakon čega bi bivali ubijani iz automatskog oružja. Neki su leševi zapaljeni benzinom koji je prethodno bio pripremljen u bocama. Te pripremne radnje, po Nobilu, su dokaz da je napad i zločin koji se tamo dogodio, prethodno planiran.

Nobilo napominje da za sve to postoje pisane zapovijedi izdane od strane Blaškića, a to potkrjepljuje činjenica da je on u svom stožeru također imao čovjeka sa zadatkom da bilježi sve što čuje, sat i minutu izdavanja zapovijedi ili druge važnije aktivnosti, što je bio svojevrsni Blaškićev ratni dnevnik.

Prema Nobili i drugim u noći 15/16.04.1993. godine u kući Darija Kordića održan je sastanak neformalne grupe koja je željela sukob s Muslimanima pod svaku cijenu; a nju su sačinjavali: Ignac Koštroman, Darija Kordić, Ante Slišković, Tomi Vlajić, zamjenik Sliškovića Paško Ljubičić, Vlado Čosić i Ante Furundžija. Na tom je sastanku dogovorenovo da se izda zapovijed da se pobije sva muško stanovništvo u Ahmićima te da se selo zapali, a za ilustraciju Nobilo navodi da je jedan od učesnika sastanka zapitao što će s djecom, a najvjerojatnije Ignac Koštroman mu je odgovorio da će i "oni jednom biti muškarci", čime mu je došao do znanja da i njih treba likvidirati.

Cilj ovakve akcije bio bi da se zaplaši muslimansko stanovništvo kako bi se iselilo s tog prostora, kakav recept je već primjenjivan na drugim dijelovima BiH, pogotovu od srpske strane.

Tu su neformalnu grupu sjedilijavaleći rođblinske veže. Tako je sestra Darija Kordića bila djevojka Paška Ljubičića, Vlado Čosić rodak je Paška Ljubičića, a kum Tomi Vlajiću, dok je brat Ante Sliškovića oženio sestruru žene od Darija Kordić.

U akciji napada na Ahmiće sudjelovalo je, po raspoloživim spoznajama, više postrojbi:

- postrojba "Joker" u sastavu 4. bojne VP HVO-a (60-ak ljudi pod zapovjedništvom A. Furundžije, djelovali su iz pravca sela Nadioci),
- 4. bojna VP iz Posušja kojom je zapovijedao Paško Ljubičić,

02816437

- U napadu je sudjelovao i **Miroslav Bralo zv. Cicko**, koji je vršio zločin sam bez ićiće zapovijedi i nije pripadao niti jednoj postrojbi,
- postrojba **Žarka Andrića zv. "Žuti"**
- u sukobu su sudjelovali i dijelovi drugih postrojbi HVO-a Operativne zone srednja Bosna, budući da zbog konfuznog stanja tada nije postojao čvrst sustav zapovijedanja (20-ak dobrovoljaca iz postrojbe "Vitezovi"³, protuzračna obrana)

Nakon učestalih otmica, pljački i čarki započetih od strane muslimanskih snaga kao i zbog opasnosti da te snage presijeku komunikaciju Vitez - Busovača, od strane vojnog vodstva operativne žonе srednja Bosna na čijem je čelu tada bio general **Blaškić**, donesena je odluka da HVO prvi napadne muslimane na pravcu Vitez - Busovača, kako bi se stvorio sigurnosni pojas prema Muslimanima. Takva odluka temeljila se ranijim iskustvima u muslimanskim napadima na Travnik gdje su oni prvi napali i dobili veliku prednost u dalnjim borbenim djelovanjima, odnosno pridobili relativno velik dio terena za borbene operacije.

General **Blaškić** je izdao pismenu zapovijed kojom zapovijeda da se deblokada rečene komunikacije mora izvesti pod svaku cijenu ali na način da se zauzmu položaji na kotama iznad sela. U selo će, prema zapovijedi, trebalo ući samo u slučaju pružanja oružanog otpora iz neke kuće ili drugog objekta. U tom slučaju, zapovjeđeno je: "može se otvoriti vatrica na objekt iz koga se puca, ali samo u granicama potrebnim da se neutralizira oružani otpor. Poštebno je zapovjeđeno da se kuće i objekti iz kojih se ne pruža никакav otpor zaobilaze i da se u njih, u prvom dijelu akcije, dok se ne zauzmu položaji na kotama iznad sela, ne ulazi. Tu zapovijed je primio i zapovjednik viteške brigade HVO-a **Mario Čerkez**.

Neposredni zapovjednici na terenu koji su provodili izdanu zapovijed bili su **Vlado Ćosić, Paško Ljubičić i Vlado Šantić**, dok je **Ante Slišković** bio zapovjednik vojne

³ "Vitezovi" su bili ostaci HOS-a. Cjelokupna postrojba nije sudjelovala u napadu, već samo 20-ak dragovoljaca, jer je u to vrijeme njihov zapovjednik **Darko Kraljević**, boravio u Ljubuškom, gdje je pripadnicima svoje postrojbe otisao po plaću.

02816438

policije pri Stožeru generala Blaškića. Prema raspoloživim spoznajama, sredinom travnja 1993. g., u 4. bojni VP HVO-a zaprimljena je koverta, upućena iz Mostara, sa zapovijedi da se deblokira prometnica (komunikacija) Vitez – Busovača. Tada je zapovjednik bojne bio Paško Ljubičić, njegov nadređeni **Valentin Čorić** – načelnik Uprave VP za Herceg-Bosnu. Kovertu sa zapovijedi zaprimio je **Ante Slišković** te je proslijedio Pašku Ljubičiću i nakon čega se poduzimaju aktivnosti za izvršenje napada na selo Ahmići.

Napad na Ahmiće je posredstvom ručne radio-veze koordinirao **Paško Ljubičić**, a tijekom samog napada na tom području bio je prisutan i **Tihomir Blaškić**. U selu Ahmići bilo je postrojbi MOS-a, a njihov najžešći otpor zabilježen je iz džamije i škole (izvor navedenog je:

Večer prije napada na Ahmiće **Paško Ljubičić**, sâmili u društvu s **Antom Sliškovićem**, došli su u zatvor gdje su zatvorenicima-kriminalcima rekli da će osloboditi sve one koji su spremni pobjiti své živo, na koji način je iz zatvora gdje je bio zbog ubojstva muslimanske obitelji, oslobođen **Miroslav Bralo** žv. "Cicko", te drugi kriminalci.

Od postojećih dokaza za zločin u selu Ahmići Nobile navodi video zapis sačinjen od strane pripadnika UNPROFOR-a koji su sa dva svoja oklopna vozila ušli u Ahmiće u vrijeme napada i čije vozilo je također na obližnje brdo izvlačilo s bojišnice ranjene osobe s muslimanske strane, zatim video zapis dolaska zapovjednika britanskih snaga UNPROFOR-a Stuarta s veleposlanicima više zapadnih zemalja te video snimku TV Busovača do koje je došla muslimanska obavještajna služba AID, na kojoj je neposredno nakon napada na Ahmiće snimljen kamp Vojne policije HVO-a zvan "Bungalov". Na toj snimci se vide pripadnici vojne policije kako dolaze iz borbe, a identificirani su – **Vlado Šantić** i **Paško Ljubičić**.

Kao dokaze navodi izjave svjedoka zločina u Ahmićima koji su saslušani od strane istražnog suca Okružnog suda u Zenici, a koji je u Haag dostavio Centar službi bezbjednosti Zenica. Nádalje navodi video snimku i izjave svjedoka pripadnika UNPROFOR-a koji su iskopali zajedničku grobnicu u kojoj su zakopane žrtve iz Ahmića.

2816439

Kao idejnog začetnika zločina u Ahmićima Nobilo navodi **Antu Sliškovića⁴**, koji je izrazito politički blizak s **Darijom Kordić**, a obojica su od 1991. osnivači HDZ-a Busovača.

d) POSTUPANJE ZAPOVJEDNE STRUKTURE HVO-a I SIS-a I ODREĐENIH HRVATSKIH SLUŽBI NAKON ZLOČINA

U svojim prvim reakcijama, jedinstveni stav hrvatskog vojnog i političkog vrha bio je kako zločin u Ahmićima nisu počinile hrvatske snage; već je "insceniran" od strane muslimana, srpskih, pa čak i međunarodnih snaga, odnosno ondje smještenih pripadnika britanskih miltovnih snaga⁵ i sl.⁶ O zločinu u Ahmićima sastavljeno je više izvješća, od kojih neka nisu dostupna; a pretpostavlja se kako su upravo ta izvješća najbitnija u rasvjetljavanju cijelog slučaja.

Za zločin u Ahmićima, **Ignac Koštroman** tvrdi da je doznao iz sredstava javnog priopćavanja: Navodno su **Darijo Kordić** & **Tihomir Blaškić** u to vrijeme boravili u Busovači u vojnom stozaru. Nitko od njih trojice nije izdao zapovijed za akciju, već zastupa tezu da su su britanske snage u sastavu UN-a, u dogovoru s muslimanskim snagom i kriminalcima iz hrvatskih redova, organizirale i izvele akciju u Ahmićima. To temelji na tome što mu je poznato da je u to vrijeme već bio formiran AID (muslimanska obavještajna služba), koji je plasirao velik broj dezinformacija na prostoru BiH putem svjetskih medija. Kao dokaz tome navodi da su snage UN-a na čelu sa britanskim časnikom **Stuartom** prve su ušle u Ahmiće i upravu jesu TV emisiji, iz koje je i sam saznao o dogadajima iz Ahmića, prikazan Stuart pokraj mrtvih tijela u Ahmićima. Osobno zapovjedio da se provede istraga o tom događaju i da ga se što hitnije izvijesti o rezultatu istrage.

Tihomir Blaškić zadužio je načelnika SIS-a za zborni područje srednje Bosne **Antu Sliškovića** da provede istragu o tom događaju kako bi mogao dostaviti izvještaj u

⁴ Prema dokumentaciji SIS-a, **Ante Slišković** ostao je djelatnik te službe i tijekom 1996. i 1997. godine. MORH ga je također imenovao za koordinatora kod pronaleta svjedoka za sud u Haagu, odnosno prilikom provođenja OA "Istina". Po Nobilu, radi se o iznimno inteligentnoj osobi, bivšem šahistu, koji svoje visoke intelektualne sposobnosti koristi u zlom svrhe.

02816440

Mostar. Međutim, Slišković je opstruirao provođenje istrage ponavljajući teze o ujmiješanosti Srba, muslimana i Britanaca u "insceniranje" zločina.

Nakon što je postrojba Vojne policije počinila zločin u Ahmićima o kojem je Blaškića telefonom izvijestio Darijo Kordić, Blaškić je o tom događaju zahtrežio izvješće koje je tada i sačinjeno te potpisano od strane Vladе Čosićа u ime Paška Ljubičića, koji je bio zapovjednik Vojne policije. U tom izvješću niti jednom riječju ne spominje se zločin već se samo govori o borbama. (Nobiło)

O događaju u Ahmićima postoji izvješće Ive Lučića, koje je dostavljeno Pomoćniku ministra za sigurnost BiH, te izvješće-analiza HIS-a. Sva su ta izvješća manjkava i samo su sažeci opsežnijih izvješća i rekonstrukcije događaja koja bi trebala postojati u arhivi SIS-a HZ HB.

e) INVOLVIRANOST OBJSUSTAVA RH I DRŽAVNO-POLITIČKIH ORGANA U ISTRAZI OKO ZLOČINA U AHMIĆIMA

Hrvatski politički vrh je raspolagao s uglavnom točnim podacima o razmjerima zločina, njegovim okolnostima, žrtvama, počiniteljima itd. U dokumentu naslovljenom "Masakr u Ahmićima", HIS je 21.03.1994. iznio razmјerno točnu verziju zbivanja u Ahmićima, koja je prenijeta iz lista "Le figaro".
S druge strane, temeljem teze da za rat u BiH nikakvu krivnju nema RH, već da je isključiva krivnja na strani muslimana i Srba, koju međunarodna zajednica nije podržavala, SIS RH je pokrenuo istragu o zločinima muslimana i Srba nad Hrvatima u BiH. U svrhu materijalnog potkrepljivanja tih zločina u RH je iz BiH dopremana dokumentacija i osobe koje su pripremane za možebitno svjedočenje u procesima u Haagu. Za pojedine osobe koje su dolazile u RH ("Lora", odnosno SIS u Splitu) prijavljane su osobne isprave i sl. Međutim, očito je kako se paralelno radila i analiza zločina u Ahmićima, pa su tako iz BiH u RH prebacivani i ti dokumenti, koji su

02816441

ex

pohranjivani u prostorije SIS-a u Splitu. U realizaciji tih rađnji uključeni su bili **Udiljak, Ivanović⁵, Krpan, B. Milas, Mato Zeko** i drugi.

Već prve naznake o uključenosti pojedinih dijelova hrvatskog obaveštajnog sustava u zbivanja i istragu o Ahmićima vidljive su ubrzo nakon što je bilo razvidno da SIS BiH, odnosno Ante Slišković neučinkovito provodi istragu. Tijekom 1993.g., u Travnik i Busovaču boravi ^{c⁶} koji se predstavljao kao časnik SIS-a iz Zagreba, sa zadaćom da prikuplja obavijesti o događajima u Ahmićima. U dva mjeseca koliko je Damjanović boravio na tom području kontaktirao je više osoba.

Prema raspoloživim saznanjima, ondje je boravio i **Ante Gugić**, sastavivši potom "stručno" izvješće u kojem se ne iznose podaci o počiniteljima i/ili okolnostima zločina.

Uključenost hrvatskih obaveštajnih sastava je razvidna i iz činjenice da je Ivica Primorac, pomoćnik Ministra obrane HR HB zadužen za sigurnost, izravno odgovarao za izvršenje zadataka vezanih uz Haag Markići Rebiću; tadašnjem pomoćniku ministra Obrane RH. Na svom stolu u Mostaru Primorac je imao crni (SETSTEL) telefon kao izravnu zaštićenu vežu s Rebićem.

Početkom 1997. g. pokrenuta je i operativna akcija "Proces", koja je ustrojena bez planskih dokumēnata; a temeljem usmenog dogovora tadašnjeg ravnatelja HIS-a M. Tuđmana i načelnika Odjela operativnih poslova u HIS-u, gospodina **Ive Lučića**. Cilj akcije bio je praćenje započetog suđenja generalu Blaškiću. U okviru OA "Proces", ustrojene su operativne akcije pod nazivima "Haag", "Put" i "Istina". Operativne akcije "Put" i "Istina" bile su u nadležnosti Ministarstva obrane RH, odnosno SIS-a; dok je operativna akcija "Haag" trebala biti u nadležnosti drugih državnih ministarstava, prvenstveno MUP-a i Ministarstva pravosuđa, međutim, to nije provedeno; te je akciju operativno i dalje također pokrivaо SIS. Koordinator poslova po operativnim akcijama "Put" i "Istina"; trositelj zadaća ispred SIS-a MORH-a bio je bojnik **Stipan Udiljak**. U toj akciji je sudjelovao i HIS, koji je nakon obrade prikupljenih podataka,

⁵ Nobilo drži da su Udiljak i Ivanović povjerljivi ljudi Ante Sliškovića, a da mu ih je dodijelio kao pomoć u radu Markica Rebić.

⁶ Tijekom 1996. g. na krštenju mlađeg sina Blaškića bio je i Ante Gugić, koji o rezultatima svoje istrage nije htio ništa govoriti. ( )

02816442

analize istih dostavljao SIS-u (svi ti podaci sačuvani su u HIS-u na elektronskim medijima).

Glavni koordinator poslova za prikupljanje podataka o osobama koje se mogu koristiti kao svjedoci u procesu protiv generala Blaškića, na području BiH bio je Ante Slišković. (.....)

f) MANIPULACIJA S DOKUMENTACIJOM HVO-a

Zbog ratnih zbivanja u BiH, ali i međusobnih sukoba unutar hrvatskog političkog i vojnog rukovodstva, dokumentacija HVO-a, pa među njom i dijelovi o zbivanjima u Ahmićima, često su bili predmetom raznoraznih manipulacija. Tako je, primjerice, sredinom prosinca 1993. preko kopilota helikoptera, inače djelatnika Uprave SIS-a u Mostaru, Bruno Šarić dobio poruku od svoga zapovjednika Mijića kako je s Upravom SIS-a u Mostaru dogovorio da svu svoju dokumentaciju helikopterom prebaciti iz Viteza u Mostar. Iako je bilo dogovorenog sa zapovjednikom Vojne policije Mačinkom Polar da će određeni dio dokumentacije SIS-a iz Viteza prebaciti za Mostar, prilikom pokušaja ukrcanja paketa sa dokumentacijom u helikopter, pod prijetnjom oružja to onemogućuju Blaškićevi tjerohranitelji.

Sličnu situaciju ocrtava i izjava Ivana Bandića da su sva izvješća o Ahmićima pohranjivana u arhivi SIS-a, koju je krájem 1994. ili početkom 1995. Ivo Lučić prvo razmjestio na više mjestata u BiH, a zatim preselio u sjedište HIS-a u Zagrebu, a sve zbog opasnosti da se te arhive ne domogne Mladen Naletilić "Tuta". Glede navedenog napominje kako je djelatnica M. Naletilić u vremenu kada je bila dodijeljena formiranom timu SIS-a za pomoći odvjetnicima haških pritvorenika i ona je imala mogućnost uvida u dokumentaciju.

HVO i SIS su o zbivanjima u Ahmićima sastavili veliki broj dokumenata, od kojih je dio sastavljen s propagandnih polazišta, dok su se u drugima na razmjerno korektan način nastojalo iznijeti činjenično stanje.

Aktivnosti u vezi s uporabom dokumentacije HVO-a intenzivirale su se u sklopu prikupljanja materijalnih dokaza za suđenje u Haagu i obranu Blaškića, ali i materijala

02816443

o obrani Hrvata u BiH, odnosno počinjenim zločinima od strane muslimana i Srba u BiH spram Hrvata. Zbog toga, ali i zbog bojazni kako dokumentacija HVO-a ne bi došla u ruke SFOR-a⁷, donesena je odluka o povlačenju sigurnosno-značajne dokumentacije iz BiH. Taj dio posla izvršavao je SIS u Splitu, pa je tako u više navrata ukupno 4 furgona materijala dopremljeno i pohranjeno u prostorije SIS-a u Splitu (u ...). i to po zapovjedi Markice Rebića i Ante Gugića. Operativno pokrivanje i pohranjivanje dokumenata obavljali su pripadnici SIS-a Split.

Međutim, ta dokumentacija nakon pohrane nije bila sistematizirana, niti obrađivana, već je oko dvije godine stajala netaknuta. Postoji mogućnost da je u cilju izrade analize ratnih zločina Armije BiH i MOS-a nad Hrvatima manji dio te dokumentacije obrađivan. Naime, u siječnju 1998. g. u Šinju je održan radni sastanak kojeg je sazvao tadašnji načelnik Uprave SIS-a Ante Gugić, a na kojem su bili prisutni djelatnici Uprave SIS-a [redacted] a iz Uprave Vojne policije bili su [redacted]. Na tom sastanku formiran je operativni tim sastavljen od djelatnika koji su bili prisutni na sastanku, a koji je dobio zadatak prikupiti saznanja o zločinima Muslimana nad Hrvatima u BiH. [redacted]

_____ otisli u Mostar, odakle su donijeli oko 70 (sedamdeset) registara koji su obuhvaćali raznou dokumentaciju o počinjenim zločinima Muslimana nad Hrvatima u BiH. U nekoliko registara nalázili su se i dokumenti, koji su se odnosili na zločine Srba počinjeni nad Hrvatima u BiH. Navedene registre dobili su od Uprave Vojne policije HVO-a i Komisije za zatočene i nestale HR BiH. Nakon što su narečeni donijeli dokumente u Odjelu SIS-a Split, a KRS-a, u sastavu ovog dokumenta, u kojem je napisano da su iz Uprave Vojne policije su od 24.01. do 10.02.1998. sastavili su izvješće pod nazivom "Ratni zločini počinjeni nad Hrvatima od druge polovice 1992. do travnja 1994. godine, od strane armije BiH i MOS-a".

⁷ Sredstva javnog priopćavanja objavljivala su da za tom dokumentacijom traga SFOR u BiH.

02816444

U ožujku 2000. g. iz Uprave SIS-a stiže zahtjev (potpisao ~~Bojan Čurčić~~) sa zahtjevom da po OA "Haag" Odjel SIS-a Split dostavi stanje obrađenosti dokumentacije. Nakon odgovora kako Odjelu SIS-a nije poznata akcija tog kodnog naziva, u ožujku 2000. godine u Odjelu SIS-a Split, došli su ~~Bojan Čurčić~~, RH, ~~Bojan Čurčić~~, uz prethodnu usmenu

najavu pomoćnika ministra obrane za Obavještajno sigurnosne poslove, gospodina **Ružman Mladenom**. Ovom prilikom isti su načelniku Odjela SIS-a Split predložili odluku Ministra obrane RH Radoša Jozu da preuzimaju odgovornost nad arhivskom gradom HVO-a, koja je smještena u Odjelu SIS-a Split.

Iz cijelokupne građe HVO-a izdvojili su arhivsku građu koja je utovarena u jedan kamion i otpremljena do Zagreba u vojarnu "Kralj Petar I.", gdje je arhivsku građu HVO-a preuzeo ~~Bojan Čurčić~~, načelnik Odjela za obavještajne poslove Uprave SIS-a, sa ~~Bojan Čurčić~~ 10 djelatnikâ. O primopredaji arhivske građe u navedenom kamionu između djelatnika Odjela SIS-a Split, i djelatnika Uprave SIS-a Zagreb, nije sačinjen nikakav zapisnik, nego je ~~Bojan Čurčić~~ upozorio pripadnike Odjela SIS-a Split da i dalje štite informaciju oko prebacivanja arhivske građe HVO-a u Zagreb.

Prema najavi **Ružman Mladen**, u travnju 2000. su u Odjelu SIS-a Split boravili ~~Bojan Čurčić~~ i jedan djelatnik Obavještajno analitičke uprave MORH-a, koji su odnijeli još oko 10-15 kutija arhivske građe za Zagreb.

g) PRIPREMA SVJEDOKA ZA SVJEDOČENJE U HAAGU O AHMIĆIMA

Raspoložive spoznaje upućuju na to da su za pripremanje svjedoka i prikupljanje dokumentacije za Haag bili zaduženi **Ante Slišković**, **Stipan Udiljak**, ~~Bojan Čurčić~~ a povremeno i **Ignac Koštromari**. Uprava SIS-a je u rujnu 1997. g. izdala zapovijed da će Odjel SIS-a Split osiguravati tehničke uvjete i pružati logističku potporu za pripremu svjedoka odvjetničkom timu Nobilla. Prema zapovijedi za njihovu logističku potporu zaduženi su bili djelatnici SIS-a Split.

U rujnu 1997. Uprava SIS-a je zapovjedila da će SIS Split osiguravati tehničke uvjete za pripremu svjedoka odvjetničkom timu **Ante Nobilla**, a koje će isti koristiti tijekom

02816445

odbrane Tihomira Blaškića u Haagu. Priprema prve grupe svjedoka započela je od strane odvjetničkog tima A. Nobila u listopadu 1997. godine, a kasnije osim odvjetničkog tima Nobila pripremu svjedoka za Haag u Odjelu SIS-a Split provode odvjetnici Naomovski (za Darija Kordića), Goran Mikuličić, Jadranka Slaković-Glumac, Mišetić, te američki odvjetnici Rasel Hayman i Turner Smith. Zadnja priprema svjedoka u SIS-u Split, prema raspoloživim spoznajama, obavljena je u siječnju 2000. g. Prema raspoloživim saznanjima, od listopada 1997. g. do siječnja 2000. g. izvršeno je ukupno 13 priprema u kojima je obuhvaćeno oko 330 svjedoka, a ukupne pripreme trajale su oko 80 dana. Tehnička potpora, koju je pružao Odjel SIS-a Split, sastojala se od dočeka svjedoka iz srednje Bosne (oko 300 svjedoka je Odjel prihvatio u tom razdoblju), koje je dovodio ".....", rezervacija hotelskih soba, osiguranje adekvatnih prostorija za provedbu pripreme svjedoka, a u pojedinim slučajevima postavljanje žvučnika, odnosno mikrofona u prostorije kako bi se svjedocima simulirali uvjeti slični u sudnici u Haagu, poslove te audio snimanje iskaza⁶. Iz Odjela SIS-a Split "....." u srednjoj Bosni su najtješnje suradivali sa "....." u okviru organizacije poslova.

Iz Uprave SIS-a Zagreb, po pitanju pripreme svjedokata za odlazak na sud u Haag, u
•djel SIS-a Split više puta je osobno dolazio načelnik Uprave stožerni brigadir Ante
Gugić te djelatnici Uprave SIS-a Zagreb. U

„Prije odlaska „viteške skupine“ u Haag u Odjelu SIS-a Split boravili su tadašnji ravnatelj HIS-a **Miroslav Tuđman**, pomoćnik ministra Unutarnjih poslova **Željko Sačić**, savjetnik predsjednika RH za Unutarnju politiku **Ivič Pašalić**, načelnik SIS-a Split **Marko Šimunović**, kao i djelatnici PU splitsko-dalmatinske županije. Tom prilikom u prostorijama Odjela SIS-a Split Tuđman i Pašalić su razgovarali s nekoliko stranih državljanâ, najvjerojatnije na temu odlaska „viteške skupine“ u Haag. Prema raspoloživim spoznajama, **Markica Rebić** niti jednom nije boravio u Odjelu SIS-a Split (bio je smješten u hotelu „Dulovo“ u Splitu).

⁸ Sve audio snimke su navodno predane Nobiliu, a u Odielu/ SIS-u i Solitu nisu zadržane kopije istih.

02816446

Značajna osoba u procesu pripreme postupaka obrane haških pritvorenika bio je **Ivan Lalić⁹**, koji je, prema Nobilu, pozitivna osoba, ali u strahu. Laliću je zapovijedi izdavao **Ivica Primorac**.

Nakon svjedočenja generala Milivoja Petkovića pri MKS-u u procesu protiv generala Blaškića, odvjetnik Anto Nobilo je u sredstvima javnog priopćavanja izjavio da je general Petković lažno svjedočio na štetu generala Blaškića. Nakon toga, HIS je izradio podrobnu analizu tog slučaja¹⁰, kojom je utvrđeno da je Petković zaista dao lažni iskaz. Isto tako je utvrđeno da su generala Milivoja Petkovića, za davanje iskaza pri MKS-u, pripremali¹¹ generali **Davor Domazet i Ante Gotovina, te Stipan Udiljak i Markica Rebić** u prostorijama Ureda Predsjednika RH.¹²

H) SUKOB ANTE NOBILA – OPERATIVNA SKUPINA “HAAG”

Krajem rujna 1998. godine odvjetnik **Anto Nobilo** započeo je s procesom obrane generala Blaškića, te je ubrzo od SIS-a zatražio dokumentaciju koja bi mogla poslužiti za obranu, a posebice o događajima u Ahmićima. Međutim, SIS mu traženu dokumentaciju nije dostavljao, uz obrazloženje da je traženje izvešće o provedenoj istrži ne postoji, odnosno da istraga nije ni počuzimana. Nobilo je tada davao više intervjua tisku u kojima je prozivao SIS, da onemogućavaju njegovu obranu, a službenici SIS-a su to negirali, pa čak i prijetili Nobili.

Tijekom rada sa svjedocima, prema navodima Nobila, **Ante Slišković** je zadavao mnogo problema, jer je Nobilo pokušao dokazati postojanje paralelne zapovjedne linije, što nije odgovaralo **Dariju Kordić** i njemu odanim ljudima budući da je on bio zamjenik **Mate Bobana**, koji je opet instrukcije primao iz vrha HDZ-a u Zagrebu, čija se povezanost s događajima u BiH htjela prikriti. Zbog spomenutih problema sa Sliškovićem, Nobilo je u javnosti distribuirao informaciju da je protiv **Paška Ljubičića** i

⁹ Lalić je u suradnji s Uredom za suradnju sa Haškim sudom organizirao transport svjedoka u Haag, organizirao je skrb za obitelji pritvorenika, financirao osobe koje su se nalazile u bijegu od Haškog suda, davao mjesecnju plaću Pašku Ljubičiću i Vladu Čosiću.

¹⁰ pri čemu se koristio i transkriptom tajnog svjedočenja Petkovića.

¹¹ o pripremi generala Petkovića i tkо je u njoj sve sudjelovaо postoje pohranjeni podaci i informacije u HIS-u.

02816447

Ante Slišković podignuta tajna optužnica pred sudom u Haagu, nakon čega je Slišković nestao s onog prostora.

U cilju ublažavanja nesporazuma i sukoba između Nobila i SIS-a, pomoćnik ministra MORH-a za sigurnost **Markica Rebić** sazvao je sastanak na kome su učestvovali službenici SIS-a predvođeni **Stipanom Uđiljakom**, odvjetnik **Anto Nobilo** i **Božidarom Šeremetom**, kao predstavnik HIS-a. Na tom sastanku Stipan Uđiljak uvjeravao je Nobila da istraga povodom događaja u Ahmićima od strane SIS-a nije provođena te da o tome ne postoji izvješće. Nobilo je tada ustvrdio kako postoji izvješće u prostorijama SIS-a u Sarajevu, na što su ga **Markica Rebić** i **Stipan Uđiljak** rekli su mu da je on lud, da je "prolupao" i da rečeno izvješće nije mogao vidjeti jer ne postoji. Nakon žestoke svađe Markica Rebić je priznao da izvješće ipak postoji, da će ga oni proslijediti prema HIS-u, a da HIS odluči, da li će ga dati Nobilu ili neće.

3. SPOZNAJE O KRETANJU OSUMNJIČENIH OSOBA 1996. – 2000.

U skladu sa zaključcima Koordinacijskog odbora Obavještajne zajednice, posvećenog "slučaju Ahmići", MUP je izrazitu pažnju, rabeći sva raspoloživa sredstva i metode iz svoje nadležnosti, posvetio utvrđivanju trenutog boravišta **Ante Sliškovića**, **Paška Sliškovića**, **Tome Vlajića** i **Vlade Čosića**, za koje postoje temeljni sumnji kako su organizirali akciju u Ahmićima, ali i onde počinjene zlačine nad ratnim zarobljenicima i civilima.

Raspoložive spoznaje ukazuju na to kako su od 1996.g. do danas za brigu nad osumnjičenima bili zaduženi pojedini pripadnici Ministarstva obrane RH, a posebice Sigurnosno-informativne službe MORH-a, koji su nakon što je postalo jasno kako za spomenutu četvoricu pokazuje interes sud u Haagu, organizirali njihovo prebacivanje iz BiH u RH, a potom i prikrivanje na različitim lokacijama. Pri tome su korištene i usluge drugih dijelova MORH-a, odnosno pojedinih djelatnika Političke uprave MORH-a (Ignjat Koštroman) i 66. inženjerijske pukovnije HV-a Ljube Česića Rojsa i

02816448

s njim povezanih osoba, preko kojih je prikrivanje osumnjičenih i financirano. U prikrivanju su korištene i usluge pojedinih dužnosnika lokalnih vlasti (Starigrad, Primošten itd.), a u slučaju ikakvih teškoća, osumnjičeni su bili instruirani da se pozovu na lokalne djelatnike SIS-a.

Prikupljeni podaci ukazuju na to da su članovi skupine često mijenjali boravišta, primjerice, nakon objavljivanja tekstova o njima u tisku, i posebno nakon ovogodišnjih izbora u RH. Zabilježeno je kako su od strane izvora viđeni ili kontaktirani a od strane policije legitimirani (s pravim dokumentima odnosno identifikacijskim podacima), odnosno, da postoje indicije kako su boravili, na više različitih mjesač u RH. Ipak, primjenom odgovarajućih mjera i radnji, utvrđeno je kako su vjerojatno uglavnom boravili na području zadarskog zaleđa, odnosno Karina i Maslenice, gdje su bili smješteni u Kućama Srbâ ili vikendicama u vlasništvu građana SRJ (Karina), odnosno u objektima u vlasništvu pojedinih pripadnika HV-a (Maslenica). Njihovo je prikrivanje olakšano činjenicom kako se radi, posebice u slučaju Karina, o mjestima u kojima je nakon 1995.g. naseljeno nekoliko tisuća osoba iz svih krajeva RH i posebno BiH; da su ondje lokalni dužnosnici uglavnom bivši ili sadašnji pripadnici MORH-a, dobri dijelom porijeklom iz srednje Bosne, te da je ondje otežan rad temeljne policije MUP-a RH. Raspoložive spoznaje, koje su trenutno u postupku provjeravanja i utočnjavanja, ukazuju na to kako je smještaj u Maslenici organiziran u objektima u vlasništvu Ante Oreča (bivšeg zapovjednika 66. pukovnije) odnosno Jérolima Nekića, djelatnika zadarske carinarnice. Prema navodima izvora, osobe koje su ondje boravile žurno su spomenute objekte napustile nakon što su u javnosti objavljeni podaci o njihovom skrivanju u tome kraju.

Iako ne raspolažemo s podacima o njihovom kasnijem boravištu, raspoložive spoznaje upućuju na to kako su Anto Slišković, neformalni vođa skupine, koji je najviše kontaktirao s dužnosnicima bivših vlasti RH i sigurnosno-obavještajnog apărata (SIS-a i HIS-a), te Tomislav Vlajić, krajem svibnja 2000.g. boravili na području Umaga, u naselju Mareda kod Novigrada, kod prijatelja iz BiH Vende Bošnjaka. Koristili su lažni identitet, skrili se i izbjegavali kontakte s poznatim osobama, a nakon prespavane noći napustili su Novigrad.

02816449

Također treba napomenuti kako je u obavijesnom razgovoru Ignac Koštroman, za kojeg postoje indicije kako je također sudjelovalo u skrivanju skupine, izjavio da ga je sredinom travnja u Kninu posjetio Miroslav Brašić "Cicko" i to u društvu Marka Đapića, vlasnika auto-praonice iz Knina porijeklom iz BiH, utvrđene veze članova skupine. Brašić mu je tom prilikom, navodno, rekao da je u prolazu kroz Knin i da je navratio tek toliko "da mu se pokaže da je živ" i da mu da do znanja da zna gdje on (Koštroman) prebiva sa obitelji. Koštroman je naveo kako je Brašiću izjavu doživio kao prijetnju, no moguće je da ju je iznio kao opravdanje za vlastitu nekooperativnost glede ustupanja podataka o sadašnjem boravištu članova skupine i samooga Brašića.

Prema vlastitoj izjavi, danoj tijekom obavijesnog razgovora, u kontaktu sa Sliškovićem nalazi se i ".....", svojedobno pripadnik HVO-a u Busovači, sada vozač na štabi MORH-a, s prebivalištem u Zagrebu i boravkom u ..... Slišković je, navodno, "pukao" te s njime nije moguća normalna komunikacija. Prema ..... na navodima, Slišković i njegovi prijatelji nemaju sredstava za život, no odlučni su ne predati se jer više nikome ne vjeruju. ..... je odbio otkriti gdje se osobe nalaze što, kako je naveo, lokacija je "poznata SIS-u".

Prema spoznajama koje prosuđujemo pouzdanima, sa Sliškovićem povremeno telefonski kontaktira i već spomenuti Marko Đapić. Prema Đapiću, Slišković je iznio kako je na sigurnom, ima dokumentaciju koja se odnosi na ratna zbivanja i čuva ju ako mu zatreba. Iako je priznao svoje kontakte sa Sliškovićem, Đapić je iznio kako mu nije poznato njenovo sadašnje boravište.

Raspoređene spoznaje upućuju na to kako je **Anto Slišković** viđen na zadarskom području, više puta u Posedarju, gdje je i legitimiran 25.11.1998.g. u društvu s **Tomislavom Vlajićem** (što je posljednji put da je nedvojbeno utvrđeno kako se koristio dokumentima na svoje pravo ime), na istarskom području (Umag, Novigrad, granični pojas sa Slovenijom), kao i u Zagrebu, gdje je zabilježeno kako je više puta boravio u zgradama Ministarstva obrane RH u Zagrebu, kao i u različitim zavičajnim klubovima i ugostiteljskim objektima u kojima se kreću osobe iz sredine Bosne.

02816450

Zabilježeno je kako je tijekom ožujka 1998.g., Slišković boravio na području Primoštena, kada je tadašnji načelnik primoštenske općine Josip Perkov od djelačnika tamošnje policije zahtjevao da boravak njega i još dvije osobe (Ivica Krišto i Miroslav Petković, obojica s područja Busovače, gdje i sada prebivaju) ostane tajna, jer se radi o "važnim osobama koje će kao svjedoci ići u Haag". Nakon intervencije policijske upravnice, Slišković je pozvao tadašnjeg donačelnika Odsjeka SIS-a MORH-a u Šibeniku Mladena Crljena, koji je naveo kako su zatečene osobe pod "isključivom nadležnošću SIS-a MORH-a" (provjera spomenutog podatka zatražena je 07.06.2000.g. od Sektora za obavještajno-sigurnosne poslove MORH-a).

Prema iskazima više osoba, krajem 1999.g., Slišković je kupio obiteljsku kuću negdje na zagrebačkom području. Nakon toga, s prijateljima je to proslavio u ugostiteljskom objektu "Gabrek" u Samoboru, pri čemu su nazočni bili i SIS-a MORH-er zaduženi za njegovo prikrivanje.

Navodno je novac za kupnju Sliškoviću osigurao njegov i Ljubičićev pokrovitelj iz ratnih dana Valentin Čorić, kojemu se Slišković potužio kako je saznao da je kuća prethodno kupljena Pašku Ljubičiću, a njemu ne. Postoji mogućnost da je transakcija izvedena preko Agencije za prodaju nekretnina, tj. da je kupoprodaja obavljena u nekome od svojedobno okupiranih dijelova RH (Knin, Petrinja, Vukovar i sl.).

Prema vlastitim iskazima, djelatnici SIS-a kontaktirali su sa Sliškovićem povremeno od 1996. do početka 2000.g., isprva "službeno" (dok je Slišković bio zadužen za "koordinaciju" pripreme poteškoćalih haških svjedoka), a potom i kad je prešao "u ilegalu". Do 1999.g., kontakti su se održavali u MORH-u, nakon toga u ugostiteljskim objektima ("Gabrek" u Samoboru, "konoba "Đida" u Petrovoj ulici u Zagrebu itd.). Slišković je kontaktirao i s djelatnicima SIS-a u Splitu (u "Marmontu" i "Balkanu" itd.), radi pružanja "tehničke pomoći" odvjetničkim timovima pri pripremi svjedoka za suđenja u Haagu. Kretao se u tamnoplavom VW Passatu BiH registrarskih oznaka. Uz to je iznio kako se sa Sliškovićem posljednji put telefonski čuo u svibnju 1999.g.

Raspoložive spoznaje upućuju na to da je Vlado Ćosić od početka 1994. do kraja 1998. živio u turističkom naselju Mareda kod Novigrada (prijavljen je bio na području

02816451

Umaga), gdje je u iznajmljenom lokalu posjedovao manju trgovinu prehrambenih proizvoda i caffe bar. Nakon toga, bavio se uvozom polovnih automobila iz zapadnih zemalja, prebacujući ih preko RH u BiH. Glede sumnje da je pri tome prekršio zakon, od strane III. Policijske postaje u Bujama pokrenuta je kriminalistička obrada i podnijeta kaznena prijava općinskom sudu u Bujama, a početkom 2000. g. za njim je raspisana potraga. Nije nam poznato trenutno boravište Ćosića. Njegova obitelj (supruga) trenutno boravi u Busovači.

Glede ostalih članova skupine, valja navesti kako, osim podatka o navodnoj kupnji kuće od strane Valentina Ćorića za Paška Ljubičića, ne postoji izravni podatak koji bi ukazivao na to kako je potonji viđen od početka 1999.g. do danas na području RH. Provjerom se pokazalo kako nije točna indicija da je tijekom 90-tih godina pohađao Višu pomorsku školu ili fakultet u Rijeci. Posljednji potvrđeni podatak o njegovom boravku na području RH s vlastitim dokumentima potječe od dne 13.01.1997.g., kada je legitimiran na graničnom prijelazu u Jurovskom Brdu, u vozilu nekadašnjih herceg-bosanskih reg. oznaka.

Prema navodima Tomislav Vlajić je do 1999.g. često dolazio u Upravu SIS-a u Zagrebu, gdje mu je supruga u više navrata bošnjački liječena. Nemamo podataka o njegovom kretanju tijekom 2000. g.

Ranije spomenuti Miroslav Bralo – Čicko, tijekom 1997. ili 1998.g. navodno je bio smješten u hotelu "Čitluk" u Čitluku pod zaštitom Ivice Prljorčića. Zabilježeno je kako je tih godina povremeno boravio kod roditelja, koji prebivaju u Kninu. Nakon toga, vraćao se u Vitez, a, kao što je spomenuto, podaci ukazuju na to da je boravio na zadarskom području do travnja 2000.g. Prema navodima izvora, Bralo je pri boravcima u BiH u više navrata sam odlazio kod pripadnika SFOR-a i u alkoholiziranom stanju se "prijavljivao" radi sudjelovanja u zločinu u Ahmićima. Također, kontaktirao je i s predstavnikom haškog suda u Sarajevu Frankom Duttonom, prijeteći uz to kako će "sve reći tko je što radio za vrijeme zločina u Ahmićima". Ove godine, međutim, nije zabilježen njegov boravak na području RH pod pravim dokumentima, niti ima spoznaja da je u Kninu boravio tajno.

02816452

Također prema izjavi I sve do sredine travnja 2000.g., u Karinu je zajedno s Bralom boravio i Ivica Antolović "Sjano", prema raspoloživim spoznajama također jedan od počinitelja zločina u Ahmićima.

Raspoložive spoznaje upućuju na to kako su pripadnici skupine bili financirani iz više izvora. Prema navodima odvjetnika T. Blaškića Ante Nobila, njihovo financiranje je organizirao Ivan Lalić, kojemu je izravno nadređen bio Ivica Primorac, svojedobno šef Službe nacionalne sigurnosti HZ Herceg Bosne. Novac za osobe u bijegu bio bi doznačen preko poduzeća "Monitor", koje je kontrolirao Ljubo Česić Rojs. Preko Lalića je Nobilo, navodno, organizirao i sastanke s osumnjičenim osobama u vrijeme dok su one bile u bijegu.

Vrlo je vjerojatno, međutim, da je financiranje skupine vršeno i od strane bivših dužnosnika "Herceg-Bosne" i/ili sadar hrvatske komponente Federacije BiH, prvenstveno spomenutog Valentina Čorića. Pri tome valja обратити pažnju na to da je Čorić tijekom akcije u Ahmićima bio neposredno nadređen P. Ljubiću, a da Čorićeva uloga u organizaciji akcije (a eventualno i planiranju zločina) još nije rasvjetljena.

4. PITANJE KRIVOTVORENIH DOKUMENATA I PROBLEMA S IDENTIFIKACIJOM OSUMNJIČENIH OSOBA

U hrvatskom se tisku tijekom svibnja i lipnja 2000.g. pojavilo više članaka u kojima se navodilo kako su osobama uključenima u zločin u Ahmićima od strane SZUP-a izdani osobni dokumenti s lažnim identifikacijskim podacima. Ravnatelj SZUP-a naložio je 28. ožujka o. g. da se ispitā da li je SZUP izradio krivotvorene dokumente navedenim osobama; koliko i kojih krivotvorenih dokumenata je izrađeno, kojim su ustanovama izvan MUP-a dostavljane i u kojem broju.

Evidencija o izradi krivotvorenih dokumenata u SZUP-u vodi se od 07. rujna 1992. g. Osim za potrebe SZUP-a odnosno MUP-a RH dokumenti su izrađivani i za potrebe drugih službi i ustanova, tako da je za HIS izrađeno 4 osobne iskaznice, 18 putovnica

02816453

i 7 vozačkih dozvola. Za SIS MORH-a izrađene su 3 osobne iskaznice, 5 putovnica (još 4 putovnice izrađene su za MORH) i 7 vozačkih dozvola. Pored navedenog izrađeno je ukupno 8 domovnica i 9 putovnica bivše SFRJ (crvene). Iz raspoložive dokumentacije vidljivo je da je SIS-u MORH-a u listopadu 1992. godine isporučeno 50 komada bjanko obrazaca (knjižica) putovnica RH, ali iz dokumentacije nije vidljiva njihova konkretna namjena. Također nam je poznato da su u HIS-u, tijekom 1997. i 1998. g. vršene pripreme za samostalnu izradu krivotvorenih dokumenata RH.

U razdoblju 1995. g. do 1999. g. u SZUP-u izrađen je i manji broj dokumenata za potrebe SNS HR HB, ali nije bilo osobnih dokumenata, nego isključivo prometnih dozvola, zelenih kartona i registarskih pločica za vozila. Prema raspoloživim saznanjima, krivotvorene dokumente su izrađivali ili su vršili pripreme za izradu i pripadnici SNS-a u Mostaru (I. Primočić i I. Lučić), što otvara mogućnost da su pripadnici grupe onde se njima i opskrbljeno.

Prema izjavi [redacted], djelatnika SIS-a iz Splita, akcijom pružanja lažnih identiteta i dokumenta tijekom 1995. i 1996. rukovodio je Ante Slišković.

Temeljem spoznaje da osobe osumnjičene za izvršenje zločina raspočaju dokumentima s lažnim identifikacijskim podacima, kao i indicija da su im izdati dokumenti na ime Ivan Tomas i Ivan Brđanović, izvršeno je provjeravanje kod više izvora. Temeljem izvršene analize dokumenata, uspoređbe raspoloživih fotografija, kontaktiranja izvora i sl., prosuđujemo da se krivotvoreni dokumentima na ime Ivan Tomas doista koristi (ili se koristio) Ljubičić. Glede izvora koji su se izjasnili drugačije, prosuđujemo da se radi o grešci, ili o prikrivanju istih iz solidarnosti s njima, ili strahu za osobnu sigurnost.

Što se tiče dokumenata, izdanih na ime Ivan Brđanović, prosuđujemo da se radi o dokumentima izdanima za Ivana Andabaka, generala HVO-a i pomoćnika i osobe od najvećeg povjerenja Mladena Naletilića. Tute, svojedobno zapovjednika tzv. Kažnjeničke bojne, sada optuženika u Haagu.

02816454

Također, valja napomenuti kako je u tijeku provjera navoda Ante Nobila kako A Slišković raspolaže s dokumentima izdanima na ime Ivica Tomas.

Prosudujemo realnom mogućnost kako je članovima skupine izdano više dokumenata (trenutno nije poznato na koja imena) kojima se koriste ovisno o potrebi. Realno je za pretpostaviti, također, da svoje lažne identitete kriju i od svojih prijateljskih veza i kontakata, no vjerojatno je da su neki od njih (prvenstveno djelatnici SIS-a, HIS-a i SNS-a s kojima su ranije surađivali i/ili koji su bili uključeni u njihovo prikrivanje) upoznati s njima.

5. ZBIRNI PRIKAZ SVIH PRIMJENJENIH RADNJI (SZUP I SKP OD 27.03.2000.G.)

SZUP i Sektor kriminističke policije MUP-а су, samostalno i u međusobnoj suradnji, u cilju utvrđivanja relevantnih spoznaja o zločinu u Ahmićima, njegovim okolnostima, sudionicima i prikrivačima, u skladu sa zakonom, u okviru operativne i kriminalističke obrade poduzeli sljedeće:

- kontaktima s operativnim izvorima, utvrđen je krug osoba za koje postoji utemeljena sumnja kako su bile neposredni izvršitelji i koordinatori zločina (Miroslav Bralo, Ivica Antolović, Paško Ljubić, Ante Slišković, Tomislav Vlajić, Vlado Čosić), organizatori i nalogodavci zločina u Ahmićima (Ignac Koštroman, Dario Kordić, vjerojatno i Valentin Čorić i drugi članovi političkog vrha "Herceg-Bosne"); odnosno, osoba za koje postoje indicije kako su upoznate s njegovom okolnostima; izvršiteljima, organizatorima i nalogodavcima (Ivo Lučić, Ivan Bandić, Ivica Primorac, Miroslav Tuđman itd); kao i krug osoba za koje postoje indicije kako su sudjelovale u prikrivanju zločina i njegovih izvršitelja (Markica Rebić, Stipan Udiljak, Marin Ivanović, Ivan Lalić itd.) ili bi mogli znati gdje se počinitelji nalaze ("...");
- SZUP je inicirao održavanje sastanka Koordinacijskog odbora obavještajne zajednice, na kojem je, dne 23.05.2000.g., dogovoreneno kako će se provesti krim. obrada nad svim sudionicima zločina i onima koji su sudjelovali u njegovom prikrivanju;

02816455

prikrivanju; formirati stručna radna skupina koja će se baviti navedenim problemom, a čiju će koordinaciju vršiti Sektor krim. policije MUP-a, kojem će ostale službe, u skladu s djelokrugom svojeg rada, dostavljati sve raspoložive podatke u vezi slučaja Ahmići. Na drugom sastanku, održanom dne 31.05.2000.g., zaključeno je kako sve službe trebaju intenzivirati svoje aktivnosti; te kako prema osobama uključenima u slučaj treba primijeniti ofenzivniji pristup, prvenstveno putem obavljanja obavijesnih razgovora, u skladu s čime su HIS i SIS trebali obaviti obavijesne razgovore sa svojim djelatnicima uključenima u slučaj, a SZUP s ostalim, civilnim osobama;

- u skladu s navedenim zaključcima KOOZ-a, djelatnici SZUP-a i SKP-a, zajedno s predstvincima Hrvatske izvještajne službe i Ministarstva obrane RH, sudjeluju u radu Rādne grupe čija je osnovna zadaća koordinirati sve aktivnosti na ovome slučaju i prikupiti dokumentaciju koja se može iskoristiti za eventualno pokretanje kaznenog postupka protiv odgovornih. Rezultati analize Sektora krim. policije MUP-a, međutim, ukazuju na to kako dosad nisu prikupljene spoznaje, dokumente ili materijalni i drugi podaci koji bi mogli pridonijeti krim. obradi, odnosno da bi se neki materijal ili spoznaja mogli pretociti u osnove sumnje da je kazneo djelo počinjeno i daje određena osoba počinila ili sudjelovala u počinjenju zločina u Ahmićima, ili da je počinila neko drugo kazneno djelo usvezi zločina, npr. davanje lažnog identiteta, prikrivanja počinitelja itd.;
- Temeljem zaključaka KOOZ-a, djelatnici SZUP-a i SKP-a obavili su obavijesne razgovore s Ignacom Koštromanom, Žarkom Šokčićem, odvjetnikom Antom Nobilem, Marinom Žilićem i druge pojedince, u suradnji sa Upravom SIS-a, i s predstvincima Hrvatske izvještajne službe i Ministarstva obrane RH, a temeljem dozvole Račnatelja HIS-a, s djelatnicima HIS-a (ukupno 11 obavijesnih razgovora, do sada). Također, obavljena je i analiza razgovora koji su djelatnici MORH-a obavili sa pojedincima u suradnji sa predstvincima Hrvatske izvještajne službe i djelatnicima SIS-a (izvjesno vrijeme i HIS-a) koji su sudjelovali u prikrivanju osoba osumnjičenih za vršenje ratnog zločina u Ahmićima. Spomenuti su razgovori rezultirali dobivanjem korisnih spoznaja o zločinu, njegovim okolnostima i osobama koje su u njemu sudjelovale, no ne i do podataka koji bi se mogli koristiti u eventualnom kaznenom postupku. Za istaknuti je pokušaj obavljanja obavijesnih razgovora sa časnicima MORH-a.

02816456

, u organizaciji Uprave SIS-a i uz naše sudjelovanje, do kojeg nije došlo jer su spomenuti časnici odbili razgovor;

- izvršen je uvid kroz AOP MUP-a u svezi utvrđivanja mesta boravka osumnjičenih osoba, temeljem prikupljenih saznanja, i kroz koji je utvrđeno da je mjesto boravka na području RH imao samo V. Čosić, dok P. Ljubičić, A. Slišković i T. Vlajić prijavljeno prebivalište imaju u Busovači, BiH;
- operativnim radom prikupljene su spoznaje o mogućim mjestima boravka – tj. skrovištima osumnjičenih osoba. Mješta i lokacija na kojima bi se takve osobe mogle nalaziti, konstantno se opserviraju. Također, temeljem dostupnih podataka, izvršena je djelomična rekonstrukcija njihovog kretanja od 1997.g. do danas. Između ostalog, provjereni su ili su u tijeku provjeravanja podaci o njihovim boravcima na području Zagreba, Kniha, Primoštена, Umaga, Karina, Maslenice, itd.,
- prikupljene su i spoznaje o osobama koje su u njihovim skrovištima bile ili jesu upoznate, odnosno, koje su s njima izravno ili telefonski kontaktirale od 1997.g. do danas. S jednom od takvih osoba, Žarkom Šokčićem, dne 04. kolovoza je, nakon primjene odgovarajućih metoda i sredstava, obavljen obavijesni razgovor;
- u tijeku su pripreme za razgovore s više drugih osoba koje bi s takvim spoznajama mogle raspolagati (Vendo Bošnjak, Marko Pranjić, Željko Idžan itd.);
- izvršena je analiza koja je trebala utvrditi kriju li se pod krivotvorenim dokumentima izrađenim na imena Ivan Tomasić, Ivan Brđanović V. Čosić, P. Ljubičić i A. Slišković. Iako nepobitni rezultati nisu dobiveni, s velikom se vjerojatnošću dade zaključiti da se pod dokumentima izrađenima na ime Ivan Tomasić krije (ili se krio) Paško Ljubičić, a da one izdane na име Ivan Brđanović, koristi Ivan Andabak, svojedobno pomoćnik Mlađenca Naletilića Tute, haaškog optuženika;
- posredstvom Ministarstva vanjskih poslova 07. lipnja je zatraženo dostavljanje fotografija A. Sliškovića i Tomislava Vlajića, kojima su putne isprave izdane u Generalnom konzulatu RH u Mostaru. Odgovor još nije zaprimljen;
- Ministarstvu obrane je upućeno više zahtjeva za dostavljanje spoznaja o pojedinim osobama, djelatnim ili umirovljenim pripadnicima MORH-a odnosno HV-a, za koje postoje indicije kako raspolažu sa spoznajama o zločinu u Ahmićima (budući da su u to vrijeme bili pripadnici HVO-a ili MUP-a HR HB), odnosno, da su bile uključene u prikrivanje osoba osumnjičenih za zločin;

02816457

- ustanovljeno je kako na zadarskom području boravi , bivši djelatnik koji je 1997.g. napustio i od tada boravi u RH. je u RH prebačen po nalogu SIS-a, čemu je SZUP pružio logističku potporu. su poznate okolnosti i počinitelji zločina u Ahmićima, s čime je tijekom procesa generalu Blaškiću izvješćen i Blaškićev odyjetnik **Anto Nobilo**, koji je nakon kontakta s njime odustao od zamisli da se kao zaštićeni svjedok obrane uputi u Haag. Šažetak aktivnosti vezanih za ulogu SZUP-a u dovođenju u RH dostavljen je 01.06.2000.g. MORH-u;
- putem Interpola za BiH u Sarajevu zatražena je dostava saznanja i dokumentacije o zločinu u Ahmićima, na što je zaprimljen odgovor da je sudski spis predan Tužiteljstvu MKS-a;
- Ured za suradnju s Međunarodnim kažnenim sudom je dostavljen zahtjev za uvid u dokumentaciju koja se eventualno nalazi pri Haškom tribunalu o zločinu u Ahmićima, te zaprimljen odgovor o načelnoj spremnosti Tužiteljstva MKS-a da se omogući takav uvid;
- ustanovljeno je kako pojedini dužnosnici hrvatske komponente kontaktiraju s osobama za koje postoje optužnice, poput Ante Jelavića koji je na nedavnom sastanku u Mostaru takvim osobama ponudio pravnu pomoć, pozivajući ih da se stave na raspolaganje pravosudnim tijelima FBiH. Također, prikupljene su i indicije koje upućuju na to kako su takvi dužnosnici (poput Valentina Čosića), sudjelovali u financiranju prikrivanja osumnjičenih osoba;
- radi eventualnog obavljanja obavijesnog razgovora, u tijeku je provjera statusa (radi li se o vojnoj ili civilnoj osobi) za Željka Stipića, svojedobno pomoćnika zapovjednika za SIS 66. pukovnije HV-a koji prebiva u Starigradu, a za kojeg postoje indicije kako je zasumnjičene kazao da su "tu negdje" i "mirno žive".
- izvršena je analiza dokumenta HIS-a Masakr u Ahmićima, koji je HIS, s još osam dokumenata (što je tek manji dio materijala s kojima bi HIS trebao raspolažati), dostavio temeljem našeg zahtjeva;
- o svim dobivenim spoznajama, sastavljene su dvije i detaljne analize. Prva, sastavljena od strane SKP-a, koja iznosi sažetak rezultata dobivenih krimobradom slučaja, kronologiju poduzetih mjera, ocjenu trenutnog stanja i prijedlog daljnjih aktivnosti, upućena je Uredu za nacionalnu sigurnost, Hrvatskoj izvještajnoj službi i Ministarstvu obrane. Druga, sastavljena od strane SZUP-a, koja je donijela sažetak poduzetih mjera, prikupljenih spoznaja i prosudbu u

02816458

okviru operativne obrade, upućena je Predsjedniku RH, Predsjedniku i Zamjeniku Predsjednika Vlade RH, Ministru pravosuđa i Predstojniku Uređa za suradnju s Međunarodnim sudom u Haagu;

- u aktivnostima vezanim za slučaj Ahmići (a posebno u traganju za osumnjičenim osobama) sudjelovale su sve policijske uprave MUP-a RH i centri SZUP-a;
- osim navedenog, pripadnici MUP-a poduzimali su niz drugih mjera i radnji, radi dobivanja spoznaja potrebitih za daljnje vođenje operativne i kriminalističke obrade, pri čemu su surađivali i s drugim državnim institucijama;
- sva dobivena saznanja kontinuirano se analiziraju i prosuđuju kako bi se utvrdio daljnji pravac rada na ovome slučaju.

Ipak, kao što je već navedeno, primjenjenim aktivnostima nisu pribavljene pravno relevantne činjenice i odgovarajuća sudska dokumentacija koji bi se mogli iskoristiti za podnošenje kaznene prijave protiv osoba odgovornih za zločin u Ahmićima i njegovo prikrivanje. Stoga treba naglasiti i nužnost pribavljanja odgovarajuće dokumentacije kojom raspolaže Međunarodni kazneni sud u Haagu.

Napominjemo da, neovisno o zaključima zajedničkih sastanaka i radnih dogovora, od HIS-a i SIS-a MORH-a nije dobivena analiza njihovih dosadašnjih spoznaja (dok su bili nadležni za slučaj); nije dobiven šažetak spoznaja o izvršenom zločinu (kao temelj za donošenje plana daljnog taktičkog i drugog postupanja); te nije dobivena sistematizacija dokumenta u svezi zločina, a kojih su u posjedu. Također, MUP-u suprotno prethodnim zaključcima nije dostavljena dokumentacija (osim spomenutih devet dokumenta) HIS-a i SIS-a vezana za zločin, što je, s već ranije navedenim, od bitnog značaja za provođenje kvalitetne kriminalističke obrade i kaznenog procesuiranja počinitelja.

6. PRIJEDLOG BITNIH PRAVACA DALJNJE POSTUPANJA HRVATSKIH DRŽAVNIH TIJELA

Prosuđujemo kako bi se u dalnjem radu sva tijela zadužena za "slučaj Ahmići" trebala koncentrirati na sljedećem:

02816459

1. utvrđivanje svih spornih odnosno nerazjašnjenih okolnosti zločina, tj.:
  - a) pribavljanje rezultata očevida, krim. vještačenja i druge dokumentacije, kojima raspolažu Međunarodni kazneni sud u Haagu i Interpol;
  - b) detaljno utvrđivanje vojnih formacija koje su djelovale na tome području; njihovih stvarnih zapovjednika; osoba koje su koordinirale akciju i na terenu usmjeravale postrojbe, naređivale ili tolerirale vršenje ratnih zločina;
  - c) detaljno utvrđivanje svih okolnosti vezanih za sastanak odnosno sastanke (ako su doista postojala dva sastanka, tj. striktno vojni i onaj organiziran po tzv. političkoj liniji), održanih uoči akcije. Posebno istražiti okolnosti, sudionike i stavove s drugog sastanka, na kojem je, prema raspoloživim spoznajama, donijeta odluka da se izvrši zločin;
  - d) prikupljanje podataka mogućem postojanju "dviju vlasti" na tom području, odnosno dvije linije zapovijedanja od kojih je, navodno, jedna (tj. "politička") imala prevlast i mogla presudno djelovati na vođenje ratnih operacija, pa tako i akcije u Ahmićima i onoga što je za vrijeme i nakon nje ustlijedilo.
2. utvrđivanje svih osoba koje su isprva nastojale prikriti sam zločin; potom i njegove počinitelje; kao i osoba, koje su zapovijedile, organizirale i/ili financirale prikrivanje počinitelja, kako iz redova vlasti RH i "Herceg-Bosne", tako i njihovih sigurnosno-obavještajnih apărata;
  - a) u sklopu toga, uz prethodnu pripremu i uz sudjelovanje djelatnika MUP-a, žurno obavljanje detaljnih obavijesnih razgovora s osobama (prvenstveno sa S. Điljakom i M. Ivanovićem, djelatnicima SIS-a neposredno zaduženima od 1996. do 2000. god za prikrivanje osumnjičenih) za koje je utvrđeno kako su u takvim radnjama sudjelovale;
  - b) iz istoga razloga, obavljanje obavijesnih razgovora s u to vrijeme vodećim osobama obavještajne zajednice RH (Ivan Brzović, Miroslav Tuđman, Markica Rebić, Ante Gugić, Žarko Peša, Vlado Galić itd.);
3. intenziviranje aktivnosti na utvrđivanju skrovišta osoba osumnjičenih za vršenje zločina, te, u sklopu toga:
  - a) žurno obavljanje obavijesnih razgovora sa svim osobama za koje postoje indicije, kako su im poznata skrovišta osumnjičenih osoba, odnosno,

02816460

- upućivanje zahtjeva MORH-u da to učini s osobama u njegovom djelatnom sastavu;
- b) analiza svih raspoloživih spoznaja, dokumenata i izjava koje bi pronašla osumnjičenih na bilo koji način moglo pripomoći (analiza kontakata, komunikacija i kretanja njihovih prijateljskih veza i mogućih prikrivatelja, opservacija ugostiteljskih objekata, zavičajnih klubova i drugih lokacija na kojima su već viđeni ili gdje bi mogli biti viđeni, kao i kuća i mjesta u kojima su se ranije krili itd.
4. utvrđivanje utjecaja "taktike" odvjetnika, "koordinatora" svjedoka i drugih predstavnika haških optuženika na moguće usmjeravanje istrage u krivom pravcu odnosno moguće prikrivanje pravih počinitelja zločina radi osobnih interesa, interesa svojih klijenata ili radi zaštite njihovih pokrovitelja iz političkih i vojnih krugova RH i nekadašnje "Herceg-Bosne";
  5. utvrđivanje – u okviru objektivnih mogućnosti – okolnosti pod kojima su u travnju ove godine u medijima objavljeni tekstovi o skrivanju osumnjičenih i krim. obradi što se nad njima vodi; što je, budući da su oni odmah napustili svoja dotadašnja skrovišta, de facto onemogućilo njihovo lociranje i eventualno privođenje odnosno kazneno procesuiranje;
  6. intenziviranje kontakata s HIS-om i MORH-a, te požurivanje odgovora na već upućene zahtjeve kojima se traži dostava spoznaja i dokumenata, bitnih za daljnju krim. obradu i eventualno procesuiranje;
  7. selektiranje osoba koje bi mogle poslužiti kao svjedoci u kaznenom postupku koji bi se, eventualno, mogao voditi protiv organizatora i prikrivatelja zločina. Prosudjujemo kako bi se dio krim. obradom dosad obuhvaćenih osoba mogao uz odgovarajuće uvjete u takvome slučaju privoliti na surađnju sa sudskim tijelima.